

Lausuntoyhteenveto

Luonnos vesihuoltolain uudeksi 4 c §:ksi

30.4.2025

Sisällys

1. Lausuntoyhteenveto.....	3
1.1 Johdanto	3
1.2 Lausunnot pääpiirteittäin	3
Liite 1. Lausunnonantajat	5

1. Lausuntoyhteenveto

1.1 Johdanto

Hallituksen esitysluonnos vesihuoltolain muuttamiseksi oli lausuntokierroksella 1.7.-30.9.2024. Lausunnoilla ollut esitysluonnos oli virkakunnan ja keskeisten sidosryhmien muodostaman lakityöryhmän valmisteleva esitys. Esityksestä annettiin yli 130 lausuntoa. Maa- ja metsätalousministeriö kiittää annetuista lausunnoista.

Vesi on meidän -eduskunnan päätökseen perustuva kunnan vesihuollon omistuksen säilyttämistä koskeva pykäläehdotus (esitysluonnoksen 4 c §) sai ensimmäisellä lausuntokierroksella runsaasti lausuntopalautea. Lausuntopalautteen ja lausuntokierroksen päättymisen jälkeen tilattujen perustuslaillisten selvitysten pohjalta maa- ja metsätalousministeriö esittää kuntien vesihuollon omistuksen säilyttämistä koskevaan 4 c §:ään merkittävää muutosta, jonka vuoksi kyseinen pykäläluonnos laitetaan uudelle lyhyelle lausuntokierrokselle.

Ensimmäisellä lausuntokierroksella (1.7.-30.9.2024) ollut lakityöryhmän valmisteleva pykäläluonnos edellytti kunnilta määräysvallan säilyttämistä vesihuoltolaitoksiin. Ratkaisu olisi siten mahdollistanut kunnille vesihuoltoon kohdistuvasta omistuksesta osittaisen luopumisen. Ratkaisuehdotusta ehdotetaan tiukennettavaksi siten, että jatkossa kunnat eivät saisi myydä tai muutoin luovuttaa vesihuoltoon kohdistuvaa omistustaan ollenkaan.

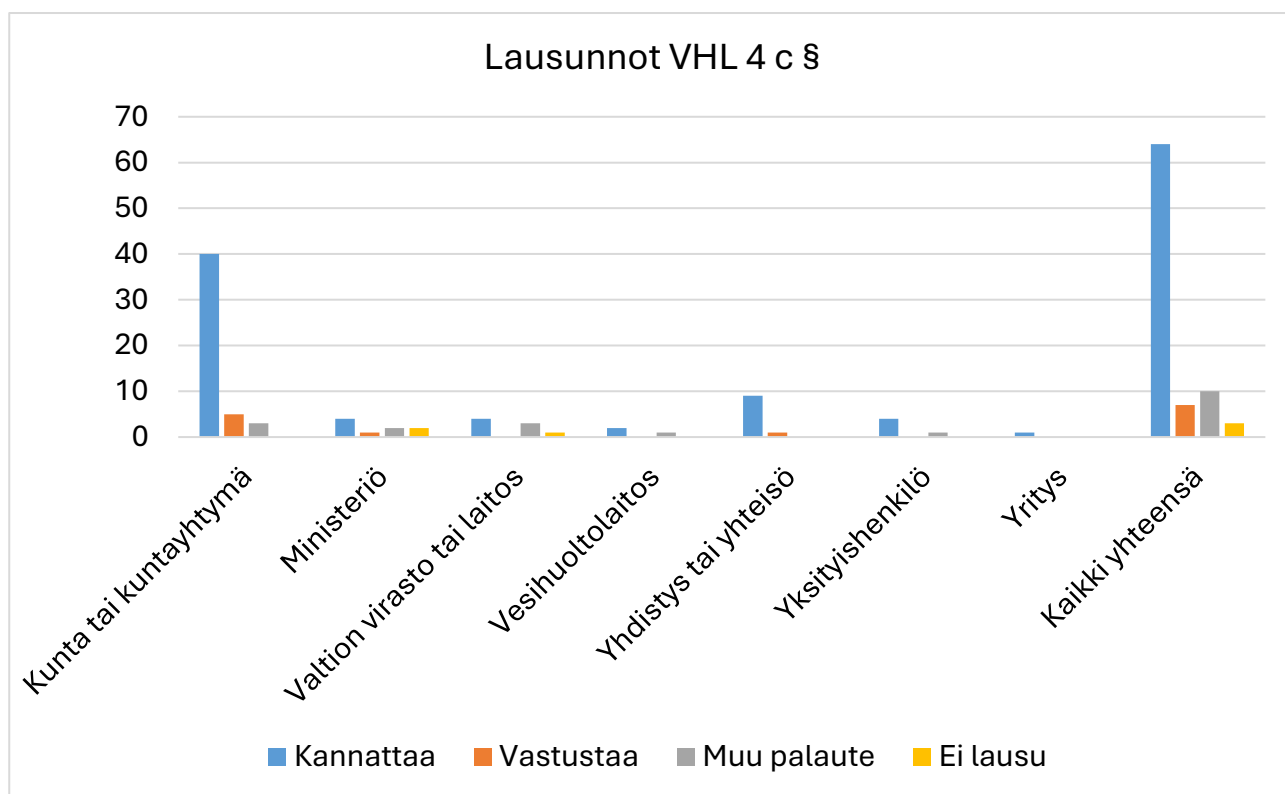
Muilta osin vesihuoltolain muuttamista koskevan hallituksen esitysluonnoksen valmistelu jatkuu normaalisti, ja ensimmäisellä lausuntokierroksella annettu lausuntopalaute huomioidaan esityksen jatkovalmistelussa. Maa- ja metsätalousministeriö toivoo tällä lausuntokierroksella lausuntopalautea ainoastaan lausunnoilla olevasta pykäläluonnoksesta ja sen perusteluista.

Esitysluonnoksen lausuntokierros oli 9.1–6.2.2025. Lausuntoja saatiin yhteensä 84 kappaletta. Lausunnot ovat luettavissa kokonaisuudessaan hankeikkunassa osoitteessa <https://mmm.fi/hanke2?tunnus=MMM033:00/2022>.

1.2 Lausunnot pääpiirteittäin

Ministeriöiden ja valtion virastojen lausuntoja saatiin yhteensä 14 kappaletta, kuntien ja kunnan eri toimielinten lausuntoja yhteensä 48 kappaletta ja vesihuoltolaitosten lausuntoja yhteensä 3 kappaletta. Yhdistyksiltä ja edunvalvontajärjestöiltä saatiin yhteensä 10 lausuntoa ja muilta organisaatioilta yksi lausunto. Yksityishenkilöiltä saatiin yhteensä 5 lausuntoa. Kolme lausunnon antajaa ilmoitti, ettei lausu ehdotuksesta.

Kuvassa 1 on esitetty lausuntopalaute määrällisesti sen mukaan, kannatettiin vai vastustettiin esitystä ja vai oliko lausunnon sisältönä muu palaute.

Kuva 1. Määrällinen lausuntopalaute

Lausuntopalautteesta valtaosa oli pykäläehdotusta kannattavaa ja tukensa ilmaisivat mm. suurin osa lausuneista kunnista, puolustusministeriö, sisäministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö, ulkoministeriö, Eduskunnan oikeusasiamies, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos, Vesilaitosyhdistys ja Kilpailu- ja kuluttajavirasto. Valtiovarainministeriö ja Kuntaliitto eivät kannattaneet pykäläehdotusta. Myös viisi lausunnon antaneista kunnista näki kunnan vesihuoltoon kohdistuvan omistuksen täyden säilyttämisvelvoitteen haastavana.

Useammassa lausunnossa nousi esiin pykäläluonnoksen vaikutus operointipalveluiden ja leasingomaisuuden käyttömahdollisuuksiin vesihuoltosektorilla. Lisäksi yksittäisten kuntien lausunnoissa nousi esiin huolia koskien säätiöiden asemaa vesihuoltolaitosten omistajina jatkossa, muuttotappiokuntien mahdollisuutta rahoittaa vesihuoltoa asiakasmaksuilla tulevaisuudessa sekä tarvetta mahdollistaa kunnan vesihuolto-omistuksen siirto alueella toimivalle osuuskunnalle. Useampi lausunnonantaja esitti pykäläluonnokseen ja sen perusteluihin toimituksellisia tarkennus- ja täydennystarpeita.

Liite 1. Lausunnonantajat

Organisaatio	Toimiala
-	Yksityishenkilö
Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia	Valtion virasto tai laitos
-	Yksityishenkilö
Etelä-Savon ELY, Ympäristö ja luonnonvarat, Vesihuoltopalvelut	Valtion virasto tai laitos
Haapaveden kaupunki	Kunta tai kuntayhtymä
Hankasalmen kunta, Ympäristötoimi	Kunta tai kuntayhtymä
Helsingin kaupunki	Kunta tai kuntayhtymä
Hollolan kunta	Kunta tai kuntayhtymä
Humppilan kunta	Kunta tai kuntayhtymä
-	Yksityishenkilö
Huoltovarmuuskeskus	Valtion virasto tai laitos
Hämeenkyrön kunta, Elinympäristöpalvelut/vesihuoltolaitos	Kunta tai kuntayhtymä
Iisalmen kaupunki	Kunta tai kuntayhtymä
Iitin kunta, Tekninen toimiala	Kunta tai kuntayhtymä
Imatran kaupunki	Kunta tai kuntayhtymä
Inarin Lapin Vesi Oy, Pohjoissuomen Vesivaliokunta (Ouke Ry)	Yhdistys tai yhteisö
Janakkalan kaupunki	Kunta tai kuntayhtymä
Joensuun kaupunki	Kunta tai kuntayhtymä
Jyväskylän kaupunki	Kunta tai kuntayhtymä
Karstulan kunta	Kunta tai kuntayhtymä
Karttulan vesiosuuskunta	Vesihuoltolaitos
Keminmaan kunta	Kunta tai kuntayhtymä
Keravan kaupunki / Kaupunkiympäristön toimiala / Infrapalvelut / vesihuolto	Kunta tai kuntayhtymä
-	Yksityishenkilö
Kilpailu- ja kuluttajavirasto	Valtion virasto tai laitos
Kittilän kunta	Kunta tai kuntayhtymä
Kokkolan kaupunki	Kunta tai kuntayhtymä
Konneveden kunta	Kunta tai kuntayhtymä
Korkein hallinto-oikeus	Valtion virasto tai laitos
Korsnäs kommun	Kunta tai kuntayhtymä
Kuluttajaliitto ry, Konsumentförbundet rf	Yhdistys tai yhteisö
Kuopion kaupunki	Kunta tai kuntayhtymä
Kuopion Vesi Oy	Vesihuoltolaitos
Kyyjärven kunta	Kunta tai kuntayhtymä
Lahden kaupunki	Kunta tai kuntayhtymä
Lappeenrannan kaupunki	Kunta tai kuntayhtymä
Liedon kaupunki	Kunta tai kuntayhtymä
Liikenne- ja viestintäministeriö	Ministeriö
Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry	Yhdistys tai yhteisö
Miehikkälän kunta	Kunta tai kuntayhtymä
Mikkelin seudun ympäristöpalvelut	Kunta tai kuntayhtymä
Multian kunta	Kunta tai kuntayhtymä
Muonion kunta	Kunta tai kuntayhtymä
Mustasaaren kunta	Kunta tai kuntayhtymä

Mynämäen kunta	Kunta tai kuntayhtymä
Oikeusministeriö	Ministeriö
Oriveden kaupunki	Kunta tai kuntayhtymä
Oulaisten kaupunki	Kunta tai kuntayhtymä
Outokummun kaupunki	Kunta tai kuntayhtymä
Pornaisten kunta	Kunta tai kuntayhtymä
Puolustusministeriö	Ministeriö
Pyhäjärven kaupunki	Kunta tai kuntayhtymä
Raseborgs stad / Raaseporin kaupunki	Kunta tai kuntayhtymä
Rääkkylän kunta	Kunta tai kuntayhtymä
Savitaipaleen kunta	Kunta tai kuntayhtymä
Savon Voima Oyj	Yritys
Savonlinnan kaupunki	Kunta tai kuntayhtymä
Savukosken kunta	Kunta tai kuntayhtymä
Siilinjärven kunta	Kunta tai kuntayhtymä
Sipoon kunta, Sipoon Vesi	Vesihuoltolaitos
Sisäministeriö	Ministeriö
SLL	Yhdistys tai yhteisö
Soinin kunta, Kunnanhallitus	Kunta tai kuntayhtymä
Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto Valvira	Valtion virasto tai laitos
Sosiaali- ja terveysministeriö	Ministeriö
Suomen Kaivamattoman Tekniikan Yhdistys Ry	Yhdistys tai yhteisö
Suomen Kiinteistöliitto ry	Yhdistys tai yhteisö
Suomen Kuntaliitto ry	Yhdistys tai yhteisö
Suomen Omakotiliitto ry	Yhdistys tai yhteisö
Suomen Vesilaitosyhdistys ry	Yhdistys tai yhteisö
Tampereen kaupunki	Kunta tai kuntayhtymä
Tampereen yliopiston vesihuoltopalveluiden tutkimusryhmä	Yhdistys tai yhteisö
Terveyden ja hyvinvoinnin laitos THL	Valtion virasto tai laitos
Teuvan kunta	Kunta tai kuntayhtymä
Turun kaupunki	Kunta tai kuntayhtymä
Työ- ja elinkeinoministeriö	Ministeriö
Ulkoministeriö	Ministeriö
Urjalan kunta	Kunta tai kuntayhtymä
Valkeakosken kaupunki	Kunta tai kuntayhtymä
Valtioneuvoston kanslia	Ministeriö
Valtiovarainministeriö	Ministeriö
Verohallinto	Valtion virasto tai laitos
-	Yksityishenkilö
Äänekosken kaupunki, Kaupunginhallitus	Kunta tai kuntayhtymä